

Debreceni Ítéltábla

Gf.III.30.277/2024/11.

A Debreceni Ítéltábla a Kádár Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Kádár Péter ügyvéd) által képviselt Felperes (cím) felperesnek – a Dr. Benczö Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Benczö Ákos ügyvéd) által képviselt Alperes (Cégjegyzékszám, cím) alperes ellen tagsági jogviszonyból eredő pénzkövetelés iránti perben a Debreceni Törvényszék 2024. július 9. napján kelt 1.G.40.247/2023/17. számú ítélete ellen az alperes 19. sorszámu fellebbezése alapján az alulírott napon – tanácsülésen – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, az alperes marasztalásának az összegét 1 384 760 (egymillióháromszáznyolcvannégyezer-hétszázhatvan) Ft-ra leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 75 000 (hetvenötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felperes az alapszabályban meghatározott célja szerint olyan kölcsönösségi alapon működő egyesület, amely kizárólag a tagjaival kötött – ide nem értve a passzív viszontbiztosításra irányuló szerződést – biztosítási szerződés alapján, biztosítási díj ellenében, a biztosítási feltételekben meghatározott biztosítási események bekövetkezése esetében, biztosítástechnikai elvek alapján, előre meghatározott szolgáltatást nyújt. A felek között 2022. június 3-án tagi és biztosítási jogviszony jött létre.

A felperes az alperest ért károk után k1. kárszám alatt 4 671 030 Ft és k2 kárszám alatt 33 805 800 Ft, összesen 38 476 830 Ft biztosítási összeget állapított meg, melyből 2022. szeptember 27-én 10 000 000 Ft-ot, 2022. október 4-én 23 805 800 Ft-ot, 2022. november 4-én pedig 3 000 000 Ft-ot, összesen 36 805 800 Ft-ot fizetett ki az alperesnek.

A pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletével kapcsolatos feladatkörében eljáró Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) a 2023. március 2-án kelt .... számú határozatával megállapította, hogy a felperesnek a 2022. január 1. és 2022. december 31. között bejelentett károkról szóló nyilvántartásának a 2023. január 31. napjára vonatkozó állapota szerint a tagjaival szemben összesen 321 014 122 Ft szolgáltatási kötelezettsége állt fenn, azonban a felperes csak 7 848 664 Ft pénzeszközzel rendelkezett, illetve a viszontbiztosítójával fennállt szerződés alapján 152 098 923 Ft megtérítésére számított, így nem volt képes a tagjai felé 161 066 535 Ft összegű tartozás megfizetésére. A felperes részére ezért felügyeleti biztost rendelt ki, és kötelezte a felperest, hogy nyújtson be az MNB-hez jóváhagyásra olyan pénzügyi tervet, amely alkalmas arra, hogy megvalósulása esetén a felperes a határozat kézhezvételétől számított 3 hónapon belül rendelkezzen a jogszabály által előírt mértékű biztonsági tőkével.

Az MNB a 2023. június 2-án kelt ... számú határozatával jóváhagyta a felügyeleti biztos által benyújtott, 2023. május 26-án kiegészített pénzügyi tervet, amely a viszontbiztosító által tartozásként elismert 118 147 131 Ft-tal számolt, és a Bit. által előírt biztonsági tőke biztosítása érdekében tervezett intézkedésként azt tartalmazta, hogy a felperes alapszabálya és a Bit. által biztosított lehetőségek közül a szolgáltatás csökkentés alkalmazása jelenthet megoldást. A szolgáltatás csökkentés tervezett megvalósítását a kiegészített pénzügyi terv 2. számú melléklete az MNB határozata szerint akként rögzítette, hogy „megállapított kár” 729 424 719 Ft, „már kifizetett” -407 418 277 Ft, „még kifizethető (VB teljesítése után)” - 97 527 231 Ft, „kifizetetlen marad” -224 479 211 Ft, csökkentett szolgáltatás mértéke 69,2252%, szolgáltatás csökkentés mértéke 30,7748%, összege 224 479 211 Ft. Az MNB határozatának az indokolása rögzítette, hogy a bejelentett, de eddig még teljeskörűen ki nem fizetett károsultak esetén 30,7748%-os szolgáltatás csökkentés szükséges. A biztosító által tervezett szolgáltatás csökkentés végrehajtásának az eredményeként a saját tőkéje 40 009 000 Ft-ra változna, ami meghaladja a biztonsági tőke 6 804 000 Ft és az elvart szavatoló tőke 20 620 000 Ft összegét is. Erre figyelemmel az MNB a kiegészített pénzügyi tervben bemutatott intézkedést alkalmasnak találta arra, hogy a felperes helyreállítsa a tőkehelyzetét, és rendelkezzen a jogszabály által előírt biztonsági tőkével.

A felügyeleti biztos a 2023. június 5-én kelt 1/2023. (VI. 5.) számú felügyeleti biztosi határozatában a 2022. évben bekövetkezett és a felperes által elismert valamennyi kárigényre nézve egységesen szolgáltatás csökkentést rendelt el. A csökkentett szolgáltatások mértéke – a viszontbiztosító legutóbbi, összesen 118 147 131 Ft megfizetéséről szóló hivatalos egyezségi ajánlata alapján – a kárrendezési eljárás során megállapított és az ügyfelek részére közölt kárösszeg 69,23%-a azzal, hogy a szolgáltatás csökkentés mértéke a viszontbiztosítóval ténylegesen létrejött megállapodásban foglaltak függvényében változhat. A szolgáltatáscsökkentés kizárólag a viszontbiztosítóval létrejött megállapodás létrejöttét követően hajtható végre.

A felperes és a viszontbiztosítója, a Zrt.1 között 2023. június 5-én létrejött megállapodásban a viszontbiztosító által vállalt összes fizetési kötelezettség 118 147 131 Ft volt.

Az MNB 2023. augusztus 16-án a működőképesség helyreállítása miatt a felperes részére kirendelt felügyeleti biztos megbízatását visszavonta.

A felperes honlapján 2023. június 23-án közzétett tájékoztatóban közölték a tagokkal, hogy a felügyeleti biztos az alapszabálynak megfelelően szolgáltatás csökkentést rendelt el.

A felperes 2023. december 20-án „Tájékoztató levél visszafizetésről” tárgyú e-mailben – azzal indokolva, hogy mivel a felügyeleti biztos döntése (amely az egyesület valamennyi károsultjának az egyesület által nyújtott szolgáltatását 69,23%-ra csökkentette) érinti azokat a károsultakat is, akiknek korábban kifizették a megítélt kárösszeg 100%-át, ezért ezektől az egyesületi tagoktól vissza kell kérnie a kifizetett kárösszeg 30,77%-át, ami az ő esetében 10 402 045 Ft-ot jelent – 10 402 045 Ft-nak 2023. szeptember 30-ai határidővel, átutalással való megfizetésére szólította fel az alperest. Közölte azt is, hogy ezt a pénzösszeget teljes egészében kifizeti azon károsultak között, akik még nem kapták meg a szolgáltatás csökkentés szerint nekik járó 69,23% teljes összegét. Az alperes a felszólításnak nem tett eleget.

[2] A felperes a keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 10 168 291 Ft, ennek 2023. június 23. napjától a kifizetésig járó, a Ptk. 6:48. §-a szerinti késedelmi kamata és a perköltsége megfizetésére. A kereseti igénye jogszabályi alapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:66. § (1) bekezdését, valamint a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény (Bit.) 21. § (1) bekezdés f)

pontját, 24. § (1) és (5) bekezdését jelölte meg. A késedelmi kamat-fizetési kötelezettség kezdő időpontját kérte a felügyeleti biztos határozatnak a honlapján történt közzététele időpontjában megállapítani. A keresetet megalapozó tények körében a felügyeleti biztos által a kiegészített pénzügyi tervben előírányzott 30,7748%-os szolgáltatás csökkentésre és a 2023. szeptember 1-ei felszólítására hivatkozott, azt állítva, hogy az alperes részére megállapított 38 476 830 Ft biztosítási összeg a felügyeleti biztos határozata alapján 26 637 509 Ft-ra csökkent. 36 805 800 Ft-ot fizetett az alperesnek, a keresetben követelt tőkeösszeg a kifizetett összeg és a csökkentett szolgáltatás különbözete.

[3] Az alperes kérte a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását. A védekezésében kifejtettek szerint a felperes a keresetét a Ptk. 3:66. § (1) bekezdésére, a tagsági jogviszony alapján teljesítendő fizetési kötelezettségére alapította, az általa megjelölt jogalap egyben a jogérvényesítése korlátját is jelenti. A Ptk. 3:66. § (1) bekezdése szerint pedig az egyesület csak az alapszabályban meghatározott tagi kötelezettség teljesítésére kérheti kötelezni a tagját. A felperes tagjainak – így neki is – szolgáltatás csökkentés címén fizetésre kötelezése csak az alapszabálya felhatalmazása alapján, és csak az az által biztosított feltételek szerint lehetséges.

Kiemelt jelentősége van ezért annak, hogy a felperes alapszabálya lehetővé teszi-e a tagoknak szolgáltatás csökkentés címén fizetésre kötelezését. Ez következik a Bit. 25. § (1) bekezdéséből és 21. § (1) bekezdés f) pontjából is. Állította, hogy ez az alapszabályi felhatalmazás hiányzik. Ennek oka, hogy a felperes alapszabályának a III.1. pontja rendelkezik ugyan arról, hogy a tagok szolgáltatás csökkentést vállalnak, azonban ennek a lehetőségét kizárólag az úgynevezett csúcskockázat bekövetkezéséhez telepíti, a mértékét pedig egyáltalán nem szabályozza. Ebből egyrészt az következik, hogy csúcskockázat hiányában az alapszabályban meghatározott szolgáltatás csökkentés címén fizetésre (visszafizetésre) nem kötelezhető. A csúcskockázat fogalmát azonban sem a Bit., sem pedig a felperes alapszabálya nem szabályozza, amelyben így a szolgáltatás csökkentés szabályozása nem felel meg a Bit. 25. § (1) bekezdésének.

Ezen túl a felperes nem tett a csúcskockázat bekövetkezésére vonatkozó kereseti tényállítást sem, erre vonatkozó tényállást az MNB és a felügyeleti-biztosi határozat sem tartalmazott. Nem állapítható meg tehát ez az alapszabályi feltétel.

Másrészt a felperes a szolgáltatását már 100%-ban teljesítette neki. Szerinte a „felperes szolgáltatásának a teljesítését követően előírt visszafizetési kötelezettség nem azonos a Bit. 21. § (1) bekezdés f) pontjában előírt szolgáltatáscsökkentés jogintézményével”.

A teljesítést követően, utólagosan – a csúcskockázatra hivatkozva is – csak akkor lehetett volna szolgáltatás csökkentést elrendelni, ha erre jogszabály, vagy az alapszabály felhatalmazást adott volna. Ennek a hiányában szolgáltatás visszafizetésére nem kötelezhető.

Álláspontja szerint a felperes igazgatósága is kötve van a felperes alapszabályához, ezért az igazgatóság és az igazgatóság jogkörében eljáró felügyeleti biztos nem dönthetett úgy, hogy sem a jogszabályban, sem az alapszabályban nem nevesített utólagos szolgáltatás csökkentéssel rendezi a felperes szavatoló tőkéjét.

Mivel a felperes által hivatkozott .... számú MNB határozat és a felügyeleti biztos 1/2023. (VI.25.) számú határozata a szolgáltatáscsökkentésre vonatkozó döntését nem a csúcskockázat bekövetkezése miatt hozta meg, azok alapján a felperes a részére a biztonsági/szavatoló tőke pótlására szolgáltatás csökkentés címén fizetési kötelezettséget nem írhatott volna elő. Legfeljebb az alapszabály III.1. pontja alapján, az ott előírt mértékű pótbefizetést, mivel az a veszteségrendezés esetére ezt teszi lehetővé, az MNB ugyanakkor a felperes biztonsági/szavatoló tőkéjének a pótlását írta elő, erre kizárólag ez az intézmény

szolgálhat fedezetül, annak a maximumát pedig az alapszabály az éves tagdíj 100%-ában határozta meg.

[4] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10 168 291 Ft-ot és ennek 2023. június 23. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett félét megelőző jegybanki alapkamattal egyező késedelmi kamatát, valamint 350 000 Ft perköltséget. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az államnak az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül 610 097 Ft kereseti eljárási illetéket.

[5] Az ítélete indokolásában – a keresetben közölttel egyező tényállást, a kereset és az ellenkérelem ismertetését követően – rögzítette a feleknek a másik fél által vitatott jogállításait.

Így – egyebek között – az alperesnek azt a hivatkozását, hogy az MNB kizárólag veszteségrendezésre vonatkozóan szólította fel a felperest a tőkepótlással kapcsolatos intézkedések megtételére, ezért a felperes csak a tőkepótlásra vonatkozó alapszabályi rendelkezések szerint hozhatott döntést. Mindebből az következik, hogy a felperesnek az alperes fizetési kötelezettségét előíró határozata csak a tőkepótlás biztosítására vonatkozó fizetési kötelezettséget keletkeztethet, melynek jogcíme nem lehet az alapszabály rendelkezései szerint más, csak pótbefizetési kötelezettség.

A felperesnek azt a jogi érvelését, hogy a jelen perben jelentősége csak annak van, hogy a kirendelt felügyeleti biztos a határozatában szolgáltatáscsökkentést rendelt el, a mértékét is megjelölte, és az valamennyi elismert kárigényre kiterjed. A kárigény elismerését és a kifizetést bizonyította, az alperes nem vitatta. Az alperesi védekezés a Ptk. 3:36. § (1) bekezdését „kerüli meg”, erre azonban a bírói gyakorlat (Kúria Gfv.30.234/2017/3. számú határozata, BH2020.117., BH2019.249. és BH2018.19.) szerint nincs jogi lehetőség.

Az alperes okfejtését, miszerint a felperes jog- és tényállításai nincsenek összhangban. A felperes a keresetét a Ptk. 3:66. § (1) bekezdésére és az alapszabály III.1. pontjára alapozta. Csúcskockázati kár bekövetkezésére nem hivatkozott, pedig az alapszabálynak ez a pontja szerint csak annak a bekövetkezése esetén írható elő szolgáltatáscsökkentést. Arra vonatkozó tényállítást a felperes nem tett, a kereseti kérelem hiányosságai miatt a kereset nem teljesíthető, másrészt észrevételezte, hogy a felügyeleti biztos nem hozhatott olyan döntést, amit az MNB előzetesen nem hagyott jóvá. Az MNB döntése az volt, hogy a szolgáltatás csak a még ki nem fizetett kárigények vonatkozásában csökkenthető, a felügyeleti biztos pedig kötve volt az MNB határozatához. Harmadrészt arra hivatkozott, hogy a felügyeleti biztos nem módosíthatja az alapszabályt, jelentősége van annak, hogy milyen körben hozott döntést, mert a tőkepótlás és a szolgáltatáscsökkentés nem azonos fogalom. A felügyeleti biztos szolgáltatáscsökkentésre vonatkozó terve nem tartalmazott rá nézve olyan rendelkezést, amit alkalmazott, a tőkepótlásra vonatkozóan hozhatott döntést, és nem terjeszkedhetett túl az MNB döntésén.

A felperesnek az erre tett azt a nyilatkozatát, hogy nincs ellentmondás, mivel az volt a tény- és jogállítása, hogy az alperesre kötelező alapszabály tartalmazza a szolgáltatáscsökkentés lehetőségét, a felügyeleti biztos pedig a határozatával szolgáltatáscsökkentést rendelt el úgy, hogy annak a feltételeit leszűkítette. Az alperes a felügyeleti biztos határozatának a jogszerűségét vitatja, ami ellentétes a Ptk. 3:36. § (1) bekezdésével, amely értelmében a felperes nem vizsgálhatta annak a jogszerűségét.

[6] Az elsőfokú bíróság a keresetet megalapozottnak ítélte.

A részletes jogi indokolása értelmében a felperes felügyeleti biztos a 1/2023. (VI.5.) számú határozatában szolgáltatás csökkentés elrendeléséről határozott, amire jogosult volt a Bit. 21. § (1) bekezdés f) pontja és a felperes alapszabályának a IV.1.B. pontja alapján.

A jelen perben a bíróság nem vizsgálhatta sem az MNB ... számú, sem a felügyeleti biztos határozatának a jogszerűségét (azokat tehát tényként vette figyelembe, a felek között vitatott tartalmukat azonban értelmeznie kellett). Arra csak a Ptk. 3:35. §-a és 3:36. § (1) bekezdése szerint a tudomásszerzéstől számított 30 napon belül előterjesztett keresettel indított perben lett volna lehetőség.

Abból kellett kiindulni, hogy a Ptk. 3:66. § (1) bekezdése, a Bit. 21. § (1) bekezdés f) pontja és 24. § (1) és (5) bekezdése alapján az alperes tagi kötelezettsége volt az MNB által kirendelt felügyeleti biztos 1/2023. (VI. 5.) számú határozatában a felperes saját tőkéjének a helyreállítása érdekében elfogadott pénzügyi tervben elrendelt szolgáltatáscsökkentés teljesítése.

Az elsőfokú bíróság vizsgálta a felügyeleti biztos határozatában elrendelt szolgáltatás csökkentés – felek között vita tárgyát képező – személyi hatályát. Indokolása szerint a határozatból egyértelműen megállapítható, hogy az nem csak a határozat meghozatalának az időpontjától, hanem a 2022-ben történt összes káreseménnyel összefüggésben érvényesített és a felperes által elismert követelésre kiterjed. A jognyilatkozatokat a Ptk. 6:8. § (1) bekezdése szerint értelmezve, a felügyelőbiztos erre irányuló akaratára lehetett következtetni az MNB ... számú határozatából is. Az MNB határozatnak azt a mondatát, hogy „a fentiek alapján a bejelentett, de eddig még teljeskörűen ki nem fizetett károsultak esetén 30,7748%-os szolgáltatáscsökkentés szükséges”, a szövegkörnyezetével összevetve megállapította, hogy az – az alperes állításával ellentétben – a 2022. évre bejelentett károk vonatkozásában nem a ki nem fizetett károsultakra vonatkozik kizárólag, hanem arra utal, hogy a károsultak igényei nem kerültek még teljeskörűen kifizetésre. Ezt az értelmezést támasztja alá az MNB határozatban rögzített, az előbbieken hivatkozott azon számadat is, amely szerint 2022. január 1. és 2022. december 31. között bejelentett károkról szóló nyilvántartás 2023. január 31-ére vonatkozó állapota szerint a felperesnek a tagjaival szemben 321 014 122 Ft összegű szolgáltatási kötelezettsége állt fenn. Az alperesi értelmezés elfogadása esetén ez az összeg felelne meg a kárigénynek, amelyre a későbbi szolgáltatáscsökkentés vonatkozott. A szolgáltatáscsökkentés összege 98 791 454 Ft lenne, nem pedig a határozatban több helyen is szereplő 224 479 211 Ft.

Az alperesnek azzal az érvelésével szemben, hogy rá nem vonatkozott a 30,778%-os szolgáltatás csökkentés, kifejtette, hogy a teljeskörűen ki nem fizetett károsultak kifejezés nem azokra a károsultakra vonatkozott, akik részére még nem volt kifizetés. A bekövetkezett kárigény kifejezés pedig a károsultak alanyi jogának a káresemény megtörténtekori állapotára, az „elismert” kifejezéssel való szókapcsolata pedig egyértelműen a felperes felé bejelentett, 2022-ben bekövetkezett és általa elismert károokra vonatkozott, ami az MNB által elfogadott kiegészített pénzügyi terv szerint magában foglalta az alperesnek már kifizetett 36 805 800 Ft kártérítést is.

Nem fogadta az alperesnek azt a jogi érvelését sem, hogy a felügyeleti biztos nem rendelhetette el a már kifizetett összegek visszafizetését, mivel ezzel – a tartalma szerint – a felügyelőbiztosi határozat jogszerűségét vitatta, amit pedig a bíróság ebben az eljárásban nem vizsgálhatott felül.

[7] Az alperes a fellebbezésében kérte az elsőfokú ítéletnek a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti jogkörben való megváltoztatását, a kereset elutasítását és a felperesnek az első- és másodfokú perköltségében marasztalását.

Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet többszörösen jogszabálysértő. Eljárási és anyagi jogszabálysértésre is hivatkozott.

Szerinte a felperes – a Pp. 170. § (2) bekezdés c) és d) pontjában írt kötelezettsége ellenére – a keresetlevelében az érvényesíteni kívánt jogot megalapozó tények között nem tüntette fel: az alapszabály szerint elrendelhető szolgáltatás csökkentés (érvényesíteni kíván jog) szükségességét megalapozó tényeket; nem adott elő tényállítást arra vonatkozóan, hogy a csúcscskockázati kár következett volna be, amely a szolgáltatáscsökkentést indokolta tenné, nem terjesztett elő tényállítást arra vonatkozóan, hogy az alapszabály rendelkezéseivel ellentétesen a veszteségrendezés esetére miért nem pótbefizetés teljesítésére kötelezte a tagjait, közte őt, 2022-ben a károsultak által bejelentett, a felperes által elismert károk közül melyeket fizette meg, és melyek kifizetése maradt az igény állapotában; mikor és milyen okból merült fel szolgáltatáscsökkentés jogcímén a tagok részére fizetési kötelezettség előírása. Nem adott elő tényállítást a viszontbiztosítójával, a Zrt.1-vel 2023. június 5-én megkötött megállapodás vonatkozásában arra, hogy az abban rögzített elszámolás hogyan befolyásolja a biztosítottak (köztük az ő) esetleges fizetési kötelezettségét, különös tekintettel arra is, hogy a megállapodás 4. és 7. pontjainak tartalma szerint nem a felügyelő biztos határozatban rögzített összegben történt meg az elszámolás. Nem tett tényállítást arra, hogy mi az oka annak, hogy az MNB határozat, valamint a megállapodás azonos időpontban kelt, ugyanakkor a határozat a megállapodás tényét még nem tartalmazza.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a keresetlevélnek ezeket a hiányosságait eljárási szabálysértéssel az ítélete [30] bekezdésében pótolta olyan módon, hogy a felperes helyett levezette a szolgáltatás csökkentés szükségességét megalapozó tényeket, ideértve a 2022-ben a károsultak által bejelentett károk összegét és hogy azok közül melyeket egyenlítették ki és melyek maradtak az igény állapotában.

A felperes – az érvényesíteni kívánt jog, a tényállítás és a kereseti kérelem közötti összefüggés levezetésére vonatkozó jogi érvelése körében – pedig nem nyilatkozott arra, hogy az alapszabály rendelkezései szerint a tőkepótlási kötelezettség teljesítésére szolgáltatáscsökkentést elő lehet-e írni; a szolgáltatáscsökkentést mely jogszabályi, vagy alapszabályi rendelkezés szerint lehet utólagosan előírni, a felügyeleti biztos határozata az MNB által előzetesen jóváhagyott pénzügyi tervtől eltérhet-e; az 1/2023. (VI.5.) számú felügyelőbiztos határozat feltétlen fizetési kötelezettséget előíró döntésnek minősül-e, vagy a fizetési kötelezettség teljesítésének, illetve mértékének a határozatban előírt feltételei vannak. Nem adott jogi érvelést arra, hogy hogyan kell értelmezni a felügyelőbiztos határozat szolgáltatás csökkentést elrendelő azt a döntését, hogy „a felügyeleti biztos a 2022. évben bekövetkezett, és az egyesület által elismert valamennyi kárigényre nézve egységesen szolgáltatáscsökkentést rendel el”, és ezen döntés értelmezése lehet-e ellentétes a .... számú MNB határozattal. Lehet-e olyan értelmezését adni az F/10. alatti határozatnak, amely összhangban áll az MNB F/9. alatti határozatával, amely szerint „a bejelentett, de eddig még teljeskörűen ki nem fizetett károsultak esetén 30,7748%-os szolgáltatáscsökkentés szükséges”.

Szerinte az elsőfokú bíróság az ítélete [37] – [39] bekezdéseiben szintén eljárási szabálysértéssel pótolta a felperesi keresetlevél hiányosságait, amikor helyette és csak nyelvtanilag értelmezte a felügyeleti biztos határozata és az MNB által jóváhagyott pénzügyi terv közötti eltérés okát, helyette matematikailag levezette a felperesi követelés, díjfizetési kötelezettség, jutalék elszámolást követően fennmaradó felperesi fizetési kötelezettség összegét.

Ebben a körben hivatkozott az elsőfokú ítélet anyagi jogszabálysértésére is. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság (egyébként is jogszabálysértéssel a felperes helyett elvégzett) szövegértelmezése az MNB és a felügyeleti biztos határozatai személyi és tárgyi hatályának a megállapítása során a Ptk. 6:8. § (1) bekezdésének nem felelt meg. Ennek oka egyrészt az, hogy nyelvtanilag ugyan értelmezte a felügyeleti biztos határozatot, azonban azt, hogy e határozat tartalma és szövege levezethető az MNB ... számú határozatából anélkül állapította meg, hogy megvizsgálta volna abból a szempontból, hogy az utóbbi határozat a felperes alapszabályának a tőkepótlásra, vagy a szolgáltatás csökkentésre vonatkozó rendelkezései alapján született-e meg. A két jogintézmény ugyanis a felperes alapszabálya szerint nem azonos, az MNB-nek mint felügyeleti hatóságnak a hatásköre pedig kizárólag a felperes tőkepótlási kötelezettségének a teljesítése vonatkozásában áll fenn. Az elsőfokú bíróság az értelmezésénél ezért figyelmen kívül hagyta, hogy az alperes a felperes alapszabálya elfogadásával nem vállalt veszteségrendezésére (tőkepótlásra) szolgáltatás csökkentésen alapuló fizetési kötelezettséget, továbbá, hogy a felperes alapszabálya III.1. pontja szerint a tagokat szolgáltatás csökkentés címén fizetési kötelezettség csak csúcskockázati kár bekövetkezése esetén terheli, a veszteségrendezés (tőkepótlás) módja kizárólag a pótbefizetés lehet, amelynek mértéke az alapszabály rendelkezései szerint nem haladhatja meg a tag által évente fizetett díj 100%-át. Nem vette figyelembe azt sem, hogy az MNB határozata a felperes tőkepótlásával kapcsolatos intézkedés előírására vonatkozott. A kirendelt felügyeleti biztos is ezért a tagok részére – tőkepótlás céljából – csak az éves tagdíjat meg nem haladó mértékű pótbefizetési kötelezettséget írhatott volna elő. Az MNB kirendelő határozata nem tartalmazott arra vonatkozó felhatalmazást, hogy az igazgatóság jogkörében eljáró felügyeleti biztos az alapszabály egyes rendelkezéseitől eltérhet, ebből következik, hogy valamennyi döntésének jogi korlátját e rendelkezések meghatározták. Mivel a felügyelet kizárólag a szavatolótőke és a biztonsgági tőke pótlása érdekében avatkozott be, így a felügyelet döntéseit kizárólag ebben a keretben lehetett (volna) értelmezni. Az értelmezett határozatot hozó nyilatkozó – a felügyeleti biztos – feltehető akarata ezért nem irányulhatott a jogszabályi, vagy a felperes alapszabálya egyes rendelkezéseinek a kijátszására. Alappal feltehető ezért, hogy a tőkepótlás és a szolgáltatás csökkentés jogszabályban, valamint az alapszabályban is meghatározott fogalmi különbségét a felügyelőbiztos az eljárása, döntéshozatala során figyelembe vette.

Részletesen kifejtett érvelése értelmében az elsőfokú bíróság az MNB ... számú határozatának helytelen értelmezésével vonta le azt a téves következtetést, hogy ha a felperesnek szolgáltatás csökkentést is kellett végrehajtania, az rá vonatkozott. Az MNB határozata a szolgáltatás csökkentés szükségességét „a bejelentett, de eddig még teljeskörűen ki nem fizetett károsultak esetén” állapította meg 30,7748%-os mértékben. A szolgáltatás csökkentés megfizetésére vonatkozó felperesi határozat kötelelem keletkeztető jognyilatkozatnak minősül, így a tartalmának értelmezése kizárólag a Ptk. 6:8. § (1) bekezdése szerint lehetséges, az értelmezési körben a felperes határozatának a kiemelt mondatát elsősorban a nyelvtani, dogmatikai, valamint logikai-teleologikus értelmezés alapján kell vizsgálni. Nyelvtani szempontból azt kell megállapítani, hogy a határozat szövege nem tartalmaz semmilyen rendelkezést a már kifizetett szolgáltatás (biztosítási összeg) csökkentésére vonatkozóan, továbbá ellentétes az MNB szolgáltatáscsökkentésre vonatkozó megállapításaival. A két döntés tehát nyelvtani szempontból fel nem oldható ellentmondást tartalmaz. Dogmatikai szempontból a határozat kifejezetten a kárigény kifejezést tartalmazza, amely szó jogi értelmében valamely kár, károsodás megtérítésére vonatkozó igényt jelenti. A kifejezés ebben az értelemben az esedékessé vált, de még meg nem térült – igény állapotába jutott – követelés érvényesítését jelenti.

A fenti jogértelmezés alapján jogi értelemben igénynek csak azokat a kötelemeket tekinthetjük, amelyek alapján a jogosult a követelését bírói úton érvényesítheti és annak egyéb, szintén

kötelmi természetű akadályja nincs. A jelen esetben ez azt jelenti, hogy neki, mint az igény jogosultjának a felperessel szemben lejárt és esedékes kártérítési igénye állt fenn a határozat meghozatala időpontjában. Neki a Ptk. 6:3. § a) pontja szerint az MNB és a felügyeleti biztos határozatai meghozatalakor igény állapotában lévő követelése a felperessel szemben nem volt, a kötelmi helyzet pedig a felperes teljesítésével megszűnt. Erre tekintettel a jogvita elbírásánál az elsőfokú bíróságnak abban a jogkérdésben kellett volna állást foglalnia, hogy a megszűnt kötelekre vonatkozóan lehet-e ugyanabból a kötelemből fakadó ellentétes irányú igényt érvényesíteni, mert ha nem, abban az esetben ez egyben azt is jelenti, hogy a felperes határozata rá, mint egyesületi tagra nem tartalmazhat fizetési kötelezettséget. A kérdésre csak nemleges válasz adható. Az elsőfokú bíróság által elvégzett szövegértelmezés ezért a fenti nyelvtani, dogmatikai értelmezés mellett logikai-teleologikus értelmezésként sem lehet helyes.

Feltételezve, hogy a felperes az MNB által jóváhagyott pénzügyi terv szerint hozta meg a döntését, a tőkepótlásának célja kizárólag a még ki nem fizetett kártérítési igények okán előállt tökehiány rendezése volt.

Mind a nyelvtani, mind a logikai-teleológiai értelmezés alapján tehát kizárólag arra lehet következtetni, hogy a felperes határozata a nyilatkozó (felügyeleti biztos) feltehető akarata és az eset összes körülményeire tekintettel, a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint nem tartalmaz rá vonatkozó fizetési kötelezettséget, a felügyeleti biztos határozatnak a „címzettjei” kizárólag azok a károsultak, akiknek a felperes a kárigényét még nem fizette meg.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az indítványa ellenére nem rendelte el a felperes törvényes képviselőjének – aki azonos a felügyeleti biztos határozatot hozóval – a személyes meghallgatását. Ennek a hiányában a nyilatkozó feltehető akaratára vonatkozó következtetései kifejezetten spekulatívak, és sértik a Ptk. 6:8. § (1) bekezdésében foglalt értelmezési szabályt.

A felügyeleti biztos határozatnak az MNB határozatával összhangban történő értelmezésével kizárólag arra lehet következtetni, hogy a felperes – az egyes tagokat fizetésre kötelező – határozatának a hatálya nem terjed ki rá, így a felperes által megjelölt Ptk. 3:66. § (1) bekezdése alapján sem kötelezhető fizetésre.

Ennek az indoka az, hogy az igazgatóság eljárásának is a korlátja az alapszabályi rendelkezés hiánya, hiszen az igazgatóság – illetőleg a jogkörében eljáró felügyeleti biztos – sem dönthet úgy, hogy a sem a jogszabályban, sem az alapszabályban nem nevesített utólagos szolgáltatáscsökkentéssel rendezi a felperes szavatoló tőkéjét. A felügyelőbiztos pedig a szolgáltatáscsökkentésre vonatkozó döntését nem a csúcskockázat bekövetkezése miatt hozta meg. A felperes vele szemben a biztonsági/szavatoló tőke pótlására tehát a Ptk. 3:66. §-a szerint legfeljebb az alapszabályban is rögzített mértékű pótbefizetési kötelezettséget írhatta volna elő. Az, hogy a sérelmezett határozat jogellenessége megállapítása iránt nem indult per, nem releváns, hiszen a tőkepótlásra vonatkozó pótbefizetés az alapszabályban maximalizálva van, és az alapszabály tőkepótlásra, annak módjára vonatkozó rendelkezései mind a felperes szervei, mind a felügyeleti biztos döntéseinek a jogi kereteit meghatározzák. A felügyeleti biztos döntéseit az MNB-nek is jóvá kellett hagynia, döntése pedig nem vonatkozott a már teljesített kárfizetések utólagos visszakövetelésének a lehetőségére.

Miután az MNB határozat egyértelműen fogalmaz arról, hogy a tőkepótlásra a bejelentett, de még teljeskörűen ki nem fizetett károsultakkal szemben alkalmazott 30,7748%-os szolgáltatáscsökkentéssel van lehetőség, az ettől eltérő felperesi határozathozatal előtt a felügyeleti biztosnak kellett volna jogorvoslattal élnie a határozattal szemben. Ennek a hiányában a felperesnek a tagjaival szemben – az MNB jóváhagyó határozatával ellentétes – jogkövetkezmények alkalmazására nincs jogi lehetősége.

[8] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását, és az alperes másodfokú perköltségében marasztalását, lényegében azzal indokolva, hogy az elsőfokú bíróság helyesen megállapított tényállásból megalapozott jogi következtetéseket vont le, és az irányadó jogszabályokat is helytállóan alkalmazta, az alperes fellebbezése nem tartalmaz semmi olyan tény és előadást, valamint ehhez kapcsolódóan jogi indoklást és érvelést, amit az elsőfokú eljárásban ne adott volna elő.

[9] A felperes a kiegészített ellenkérelmében előadta azt is, hogy az alperes 2024. szeptember 13-án banki átutalással megfizetett a részére 10 168 291 Ft-ot. Erre tekintettel a keresetét megváltoztatta: kérte, hogy az ítéltábla kötelezze az alperest az elsőfokú ítéletben megítélt 10 168 291 Ft után 2023. június 23. napjától 2024. szeptember 13. napjáig járó, összesen 1 384 760 Ft késedelmi kamat és a másodfokú perköltsége megfizetésére. A késedelmi kamatkövetelését akként részletezte, hogy abból 695 344 Ft a tőke 2023. 06. 23-tól 2023. 12. 31-ig terjedő 192 napra járó 13%-os, 543 559 Ft a 2024. 01. 01-től 2024. 06. 30-ig terjedő időre járó 10,75%-os, 145 857 Ft pedig a 2024. 07. 01-től 2024. 09. 13-ig terjedő időre járó 7%-os kamata.

[10] Az alperes a keresetváltoztatásra nem nyilatkozott.

[11] A felek nem kérték tárgyalás tartását, az ítéltábla ezért a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdés a)-c) pontjában írt ok hiányában tárgyaláson kívül bírálta el. Ennek során a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján nem lépte át a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátait, ugyanis nem észlelt olyan eljárási szabálysértést vagy téves anyagi pervezetést, amely erre okot adott volna [Pp. 370. § (2) és (3) bekezdései].

Az ítéltábla a másodfokú eljárás kereteinek a megállapításánál az alábbiakra volt figyelemmel.

Az elsőfokú ítéletnek az alperes által nem fellebbezett rendelkezése nem volt. Az pedig, hogy a felperes – bár nem fellebbezett – arra, az elsőfokú ítélet meghozatalát követően bekövetkezett új tényre tekintettel, hogy az alperes a nem jogerős elsőfokú ítélet szerinti fizetési kötelezettségét részben – 10 168 291 Ft tőke 2024. szeptember 14-ei megfizetésével – teljesítette, a keresetét megváltoztatta és csak a tőkésített kamat és perköltség követelésre tartotta fenn, nem változtatott azon, hogy az ítéltáblának a fellebbezés alapján döntenie kellett abban, hogy az elsőfokú bíróság a fellebbezésben írt okok miatt jogszabálysértő módon adott-e helyt a keresetnek. Ennek oka, hogy a felperes nem állt el a keresetétől, ezért az eljárás részbeni megszüntetésének sem volt helye.

[12] Az ítéltábla a felülbírálat eredményeként a fellebbezést megalapozatlannak ítélte.

[13] A fellebbezés hatályon kívül helyezésre nem irányult. A felperes azonban (a jogszabály konkrét megjelölésével) az elsőfokú bíróság olyan eljárási szabálysértéseire is hivatkozott, amelyeket az ítéltáblának, az anyagi felülbírálat keretében – a Pp. 369. § (1) bekezdésében írt jogkörében – elsőként kellett vizsgálnia.

Így abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes kereseti hivatkozása és a megjelölt jogalapja szerint az alperes köteles-e megfizetni a követelt összeget.

[14] Alaptalan az a fellebbezési érvelés, hogy az elsőfokú bíróság felperesnek az érvényesített jog tekintetében hiányos tény- és jogállításai alapján hozott érdemi döntést úgy, hogy ezeket a hiányosságokat eljárási szabálysértéssel maga pótolta.

Ahogy azt a fellebbezésében az alperes maga is helyesen összefoglalta, a felperes a keresetét arra alapította, hogy az alperes a felügyeleti hatóság által kirendelt felügyeleti biztos 1/2023. (VI.5.) határozatával (a továbbiakban: felügyeleti biztosi határozat) elrendelt szolgáltatás csökkentés végrehajtása érdekében a (személyesen) rá háruló tagi kötelezettségének nem tett – felszólításra sem – eleget.

Arra tekintettel, hogy a keresetéhez mellékelte okiratokkal igazolta, hogy az MNB mint a Bit. 1. § (1) bekezdés f) pontja szerinti felügyeleti hatóság a ... számú határozatával a kirendelés megszüntetéséig, de legfeljebb 180 napra a Korlátolt Felelősségű Társaság1-ot a felperes „az igazgatóság tagja jogait és kötelezettségeit gyakorló, teljes jogkörű” felügyeleti biztosaként rendelte ki (1.G.40.247/2023/1/F/8.), a felügyeleti biztos pedig a felügyeleti hatóság által jóváhagyott kiegészített pénzügyi terv végrehajtásaként a határozatával a felpereshez bejelentett kárigényekre nézve szolgáltatás csökkentést rendelt el, a felperes megfelelően eleget tett a Pp. 4. § (2) bekezdésében előírt, az irányadó anyagi jogszabályok szerinti peranyagszolgáltatási kötelezettségének.

Ennek oka, hogy Bit. 295. és 297. §-a normaszövegéből leszűrhetően a törvény lehetővé teszi a felügyeleti biztosnak, hogy közérdekből a kirendelése céljának (a biztosító megfelelő működésének a biztosítása, valamint a pénzügyi stabilitása megőrzése végett) megfelelő intézkedéseket, határozatokat hozzon. Ezek a határozatok kötelező érvényűek, és közvetlen joghatást gyakorolnak az érintettek (az egyesület szervezeteire vagy tagjaira), jogi természetüket tekintve tehát közigazgatási hatósági döntésnek minősülnek. Következésképpen a felügyeleti biztos határozatai a címzettek – a biztosító vagy más érintett szervezetek, személyek – számára kötelező erejűek, azok ellen az érintettek számára jogorvoslati lehetőség pedig a bíróság előtt közigazgatási perben biztosított.

Mindebből következik, hogy – az alperes érvelésével ellentétben – a felperesnek az MNB mint felügyeleti szerv és az általa kirendelt felügyeleti biztos határozataira vonatkozó előadásokon (illetve azoknak az okiratokkal való alátámasztásán) túl nem kellett a keresetében – annak az érdemi elbírálhatóságához – a fellebbezés 4. oldal utolsó és 5. oldal első bekezdésében a)-g) pontokban felsoroltakra vonatkozóan jogi érvelést kifejteni, figyelemmel arra is, hogy azt az elsőfokú bíróság a jelen perben nem vizsgálhatta, mivel (helytálló álláspontjával egyezően) az MNB mint felügyeleti szerv, és a felügyeleti biztos hivatkozott határozatai a jelen eljárásban nem támadhatóak. A felülvizsgálatukra kizárólag a Pp. vagy a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) szerinti eljárási szabályok alapján az ott megjelölt bíróság előtt lett volna lehetőség. A polgári perben eljáró bíróság erre nem rendelkezik hatáskörrel. Az elsőfokú bíróság tehát a fellebbezésben az ezzel összefüggésben állított eljárási szabálysértéseket [a Pp. 2. § (2) bekezdésére figyelemmel a 342. § (1) és (3) bekezdésébe ütköző ítélet hozatala] nem követte el, az ítélete sem az alperest marasztaló rendelkezésével, sem a döntése indokolásával nem terjeszkedett túl a fellebbezésben állított módon a kereseti kérelmen.

[15] Az előbbiekből következően alaptalan az a fellebbezési indok is, hogy a felügyeleti biztosi határozat közigazgatási aktusként sem teremtett jogalapot az alperestől szolgáltatás csökkentés címén már kifizetett kártérítés visszafizetésének a követelésére, és így a kötelezésére sem, az elsőfokú bíróság pedig eljárási szabálysértéssel vont le az ellenkezőjére érdemi következtetést, mivel ennek során – a Pp. 2. § (2) és 342. § (1) bekezdésébe ütköző módon – olyan releváns tényeket is megállapított, amelyeket a felperes nem is állított.

[16] Az alperesnek az elsőfokú bíróság helytelen (jogszabálysértő) határozat értelmezésére vonatkozó fellebbezési érvelése is kellő alap nélküli.

Téves, hogy a felügyeleti szerv és a felügyeleti biztos esetbeli határozatát a Ptk. 6:8. § (1) bekezdése szerint kellett értelmezni. A Ptk. ugyanis a (6:8. §-át is magában foglaló) II. fejezetben az autonóm jogalanyok jogügyleti – azaz joghatás kiváltására irányuló, elsősorban címzett (jellemzően szerződéses) – nyilatkozatainak az értelmezéséről rendelkezik. A biztosítási felügyelet, illetve a kirendelt felügyeleti biztos és a biztosítási egyesület azonban egymással nem mellérendeltségi, hanem alá/főlé rendeltségi jogviszonyban vannak.

Ez az adott esetre vonatkoztatva azt jelenti, hogy a keresetének az elbírálásánál azt lehetett és kellett vizsgálni, hogy a felügyeleti biztos határozat milyen kötelezettséget rótt a felperesre a pénzügyi stabilitása helyreállítása érdekében az MNB által jóváhagyott pénzügyi terv végrehajtásához.

E kérdés eldöntésénél az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást akként, hogy az, hogy a felügyeleti biztos határozatával a 2022-ben bekövetkezett és az egyesület által elismert valamennyi kárigényre nézve egységesen szolgáltatás csökkentést rendelt el, a felperes számára azt a (szankcionálható) kötelezettséget keletkeztette, hogy az egyesület köteles az összes érintett kárigényre a felügyelet által meghatározott csökkentést alkalmazni.

Azt a vitás kérdést pedig, hogy a kötelező szolgáltatás csökkentés a felperes mint biztosító milyen kötelezettségeire vonatkozott, a jogszabályértelmezés szabályai alkalmazásával lehetett és kellett eldönteni. Ennek során azonban – az alperes fellebbezési okfejtésével ellentétben, az elsőfokú bíróság helytálló álláspontjával egyezően – annak nem volt jelentősége, hogy a felperes alapszabálya a szolgáltatás csökkentést milyen körben tette lehetővé, mivel a felügyeleti biztos határozata jogszabályoknak és alapszabálynak való megfelelése ebben a perben nem vizsgálható.

Mivel pedig abból kellett kiindulni: a felperes köteles a felügyeleti biztos határozatát maradéktalanul betartani, jelentősége annak volt, hogy mit kellett a felügyeleti biztos határozatnak azon a rendelkezésén érteni, hogy a 2022. évben bekövetkezett és a felperes által elismert valamennyi kárigényre nézve egységesen kell szolgáltatás csökkentést alkalmazni.

Az elsőfokú bíróság pedig helyesen járt el, amikor e határozati rendelkezés tartalmának a megállapításához – a Ptk. 6:8. § (1) bekezdésére utalva ugyan – a határozatot hozó felügyeleti biztos feltehető akaratát vizsgálta, figyelemmel arra, hogy a jogszabályok szövegének az értelmezésénél is a jogalkotó jogszabállyal elérni kívánt céljának, a jogalkotói akaratnak van kiemelt jelentősége.

[17] Az ítéltábla az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást az iratok (a I.G.40.247/2023/1/F/14. számú, az alperesnek 2023. december 20-án küldött felperesi e-mail és a melléklete) alapján kiegészíti az alábbiakkal.

2023. június 23-án a felperesi egyesület honlapján T1 a „felügyeleti biztos feladatainak ellátására kijelölt személy” tájékoztatót adott ki arról, hogy az MNB a ... számú határozatával felügyeleti biztost rendelt ki, aki az alapszabálynak megfelelően szolgáltatás csökkentést rendelt el. Ezzel összefüggésben arról tájékoztatta az ügyfeleket, hogy „az Egyesülettel kötött biztosítási szerződések esetében a csökkentett szolgáltatási szint a befogadott és elismert igények 73,75%-ában kerülhetett megállapításra. Az ennek megfelelő elszámolás akkor történhet meg, ha a szolgáltatáscsökkentés mértékéhez képest történt túlfizetések korrekciója lezárul. Az eddigiekben nem, vagy csak részben történő kifizetések esetében jelenleg az

Egyesület által elfogadott és visszaigazolt kárigények átlagosan 44,67%-ának megfizetésére vagy ezen mértékre történő kiegészítésre van lehetőség”.

[18] Az ítéltábla az így kiegészített tényállást tekintette irányadónak, és az alapján is egyetértett az elsőfokú bíróság jogkövetkeztetésével és érdemi döntésével.

A fellebbezésben e körben felhozottakkal szemben az elsőfokú bíróság a „bekövetkezett” és az „elismert” kifejezések értelmezésével helytállóan következtetett arra, hogy a felügyeleti biztos által elrendelt szolgáltatás csökkentés nem csak a még ki nem fizetett kárigényekre vonatkozik. Az elsőfokú ítélet indokolásában kifejtettekén túl ezt támasztja alá az is, hogy a felperes ügyfelei (köztük az alperes) részére adott tájékoztatójában maga a határozatot hozó felügyeleti biztos közölte azt, hogy a határozatával elrendelt teljes körű szolgáltatás csökkentés visszafizetési kötelezettséggel is jár. Az általa használt „a szolgáltatáscsökkentés mértékéhez képest történt túlfizetések korrekciójának” ugyanis ez a jelentéstartalma. Ebből pedig okszerűen következik az is, hogy a rendelkezőnek a határozatával elérni kívánt, fentiekben deklarált célja az volt, hogy az elrendelt szolgáltatás csökkentés nem csak az egyéb feltételeknek megfelelő, még ki nem fizetett kárigényekre vonatkozik.

Megjegyzi az ítéltábla, hogy mivel a felügyeleti biztos ezáltal az igazgatóság nevében hozott intézkedéséről a felperes tagjait, így az alperest is megfelelően tájékoztatta, lehetőséget biztosított arra is, hogy az intézkedését sérelmezők azzal szemben a megfelelő jogorvoslatot igénybe vehessék. Ha az alperes ezzel nem élt, annak a következményét magának kell viselnie.

[19] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság az MNB és a felügyeleti biztos határozatainak a figyelembevételével, indokai szerint helytállóan következtetett arra, hogy az alperes a felperes alapszabálya rendelkezései folytán, a Ptk. 3:66. § (1) bekezdése szerint köteles a részére a kártérítésként kifizetett összeg 30,7748%-ának megfelelő –összagszerűségében nem vitatott – 10 168 291 Ft visszafizetésére, ezért az ítéletében megalapozottan kötelezte annak a felperes részére történő megfizetésére.

[20] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg Ptk. 6:48. §-a alapján az alperes késedelmi kamatfizetési kötelezettségét is, amit az alperes a fellebbezésében külön nem is sérelmezett.

A felperes azonban – arra tekintettel, hogy az alperes az elsőfokú határozat meghozatala után a nem jogerős ítélettel megállapított tőkeösszeget önként megfizette, a Pp. 373. § (1) és (2) bekezdése szerint a másodfokú eljárásban is megengedett módon – a keresetét megváltoztatta azzal, hogy az alperesnek csak 1 384 760 Ft késedelmi kamat és perköltség megfizetésére kötelezését kérte. Mivel az alperes a módosított keresettel szemben nem terjesztett elő ellenkérelmet, annak a jogalapja pedig a főköveteléssel szembeni ellenkérelme alaptalansága folytán megállapítható volt, az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdés harmadik fordulata alapján részben megváltoztatta, az alperes marasztalásának az összegét – a módosított keresettel egyezően – a nem vitatott 1 384 760 Ft-ra leszállította. Egyebekben az ítéletet helybenhagyta a Pp. 383. § (2) bekezdés első fordulata alapján.

[21] Habár az alperes 10 168 291 Ft megfizetésére kötelezésének a mellőzése iránti fellebbezése 8 783 531 (10 168 291 – 1 384 760) Ft tekintetében eredményre vezetett, azonban ennek oka az, hogy a kereseti tőkekövetelést utóbb teljesítette, amire tekintettel a felperes a keresetét leszállította, ezért a Pp. 83. § (4) bekezdése értelmében a felperest a leszállított kereseti rész tekintetében nem lehet pervesztesnek tekinteni. Az ítéltábla így

helybenhagyta az elsőfokú ítéletnek az ilyen módon teljes pervesztes alperest perköltség és az állam által előlegezett kereseti illeték megfizetésére kötelező rendelkezéseit is.

[22] Az alperes a másodfokú perköltségét (eljárási illeték, ügyvédi munkadíj) maga viseli, és az ítéltábla a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes ügyvédi munkadíjból felmerült másodfokú perköltségének a Pp. 344. § (1) bekezdése szerinti általános teljesítési határidőben való megfizetésére.

Az ügyvédi munkadíj összegét az áfa fizetésre nem köteles jogi képviselő által felszámított 75 000 Ft-ban állapította meg, mivel azt arányban állónak tartotta a tárgyalás tartása nélküli másodfokú eljárásban előterjesztett négy és féloldalas fellebbezési ellenkérelem elő- és elkészítésével kifejtett jogász tevékenységgel.

Debrecen, 2025. január 30.

Dr. Görög Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Riczu András s.k. előadó bíró, Dr. Szűcs Lajos s.k. bíró